

VÁZLATOK

V. Lengyelország

ÁLTALÁNOS ADATOK

Elhelyezkedése: Az északi félgömb, keleti felén, közép-Európa északi részén helyezkedik el.

Határai: É: **Balti-tenger, Oroszország**
ÉK: **Litvánia**
K: **Fehéroroszország, Ukrajna**
D: **Szlovákia, Csehország**
Ny: **Németország**

területe: 312.685 km² zászlója
népessége: 38,6 millió fő
népsűrűsége: 123,5 fő/km²
nyelve: lengyel
fővárosa: Varsó
lakói: **lengyel (98%)**; német, ukrán, fehérorosz, orosz, litván, szlovák
vallás: katolikus (96%)

TERMÉSZETI ADOTTSÁGAI:

TÁJAK:

Lengyel-alföld az ország legnagyobb tája
→ É-i része: épülő tengerpart (Balti-tenger) → turzások, lagúnák (**Gdanski-öböl**)
→ dűnék (szél)
→ tóhátságok (moréna halmok) → **Mazuri-tóhátság, Pomorzei-tóhátság**

Szudéták a Cseh határon
→ ókori rög-hg. (**Variszkuszi-hgr.** tagja)

Lengyel-középhegység → ókori rög-hg. (**Variszkuszi-hgr.** tagja)

Szilézia → dombvidék (az ország gazdaságilag legfontosabb vidéke)

Kárpátok az ország legdélebbi tája
→ fiatal lánchegység (**Eurázsiai-hgr.** tagja)

ÉGHAJLAT:

Lengyel-alföld → Ny-on: **óceáni**; → átmenet
→ K-en **nedves(hűvös)kontinentális**
belső területek → nedves(hűvös)kontinentális
Kárpátok → **hegyvidéki**

nedves(hűvös)kontinentális éghajlat → hűvös nyár
→ kemény, hideg tél

VÍZRAJZ – FOLYÓK:

Odera → eredet: → Csehország: **Szudéták**
→ torkolat: → **Balt-tenger: Szczecin** (Lengyelország)
→ két ágra szakadt torkolattal

Visztula → eredet: → **Beszkidek** (Lengyelország)
→ torkolat: → **Balti-tenger: Gdanski-öböl** (Lengyelország)
→ delta

GAZDASÁG

1. MEZŐGAZDASÁG

- közepes minőségű talaj
- alacsonyabb termelési szint, mint Németországban
- korszerűtlen kisparaszti gazdaságok
- farmgazdaság (Ny-i területeken, bérleti alapon)
- mezőgazdasági termékekből behozatalra szorul

állattenyésztés → **szarvasmarha** (az egész országban) → tejéért, húzáért (export)
→ **sertés**
→ **juh** (középhegységben) → a gyengemínőségű legelőkön
→ **baromfi** (az ország egész területén)

növénytermesztés takarmánynövény, árpa
komló
zab, burgonya
cukorrépa
kukorica (D-en)
búza
rozs
zöldség

feldolgozóipar → fejletlen
→ tőkehiány
→ műtrágya → behozatalra szorul
→ gépgyártása nem támogatja a feldolgozóipart

IPARA

Elhelyezkedése, jellemzői:

- **nagyvárosok környékén** (szakképzett munkaerő, jó megközelíthetőség, külföldi tőke)
- **nyugati területeken** → Németország közelsége → német befektetők

- **hagyományos ipari térségek** (gazdaságtalan nehézipari ágazatok, környezetkárosítás)
- **elmaradt térségek** → ÉK-en → kisbirtokokon mezőgazdaság, fejletlen infrastruktúra

NEHÉZIPAR

1. bányászat

a) energiahordozók

- feketekőszén** → Felső-Szilézia → világ élvonalában → export!
- barnakőszén** → DNy-i területeken → villamos áram termelés

szénhidrogén → behozatalra szorul

b) ércek

- vasérc** → behozatalra szorul
- színesfém (rézérc, ólomérc, cinkérc)** → Lengyel-középhegység, Szilézia) → exportál!
- nemfémes ásványok** → (**kén, kősó, kálisó**) → Lengyel-alföld d-i része → exportál!

2. kohászat

- hanyatlik, de jelentős → Felső-Szilézia → **Krakkó (Nova Huta), Katowice**

3. gépgyártás

- a legfontosabb ipari ágazat
- nehézgépgyártás (alapanyagigény) → kohászati központokba
- műszer, elektronika, járműgyártás → **Varsó**
- hajógyártás → kikötők (**Gdańsk, Gdynia**)

4. vegyipar

- kőszenet, kősót, kálisót dolgoz fel
- elhelyezkedés: az Oroszországból érkező **kőolajvezeték mellé**
- **Szeczín, Gdansk, Poznan, Łódź, Varsó**

KÖNNYŰIPAR

1. textilipar

- nagy hagyománnyal rendelkezik
- az országban mindenhol megtalálható (pl.: **Katowice, Varsó, Łódź**)

TÉRKÉP

A = Oroszország (Moszkva)
B = Litvánia (Vilniusz)
C = Fehéroroszország (Minszk)
D = Ukrajna (Kijev)
E = Szlovákia (Pozsony)
F = Csehország (Prága)
G = Németország (Berlin)

1 = Łódź (ludz)
2 = Varsó
3 = Krakkó
4 = Nova Huta
5 = Katowice
6 = Poznan

a = Gdańsk
b = Gdynia
c = Szczeciń
d = Wieliczka (sóbánya)

I = Lengyel-alföld
II = Lengyel-középhegység
III = Szudéták
IV = Kárpátok

Odera
Visztula
(A folyók nevét írd rá a térképre!)